

לשכת העתונות הממשלתית

ידיעות לעתונות

(2) נאום ראש הממשלה בוועידת ציוני אמריקה

(ירושלים). - להלן נוסח נאומו של ראש הממשלה, מר לוי אשכול, בוועידת ציוני

אמריקה, שנערכה אמש (יום ד') בבית ציוני אמריקה בתל-אביב:

7 אדוני היושב ראש, חברי יקרים,

ועידתכם מתקיימת תוך השבועות הראשונים לכניסתי להפקידי. ודאי מבינים אתם,

כי שבועות אלה היו רבי-עיסוק וזמני היה דחוק ביותר. אני יודע, כי נשיאנו הביא

ברכותיו לוועידה, וכפי שאתם יודעים שיגרתי אף אני מברק-ברכה למושב הפתיחה.

באותו מברק יש כמה נקודות שאני רואה לנכון לחזור עליהן ולהדגישן בסרם אדון

בעניינים חדשים.

אמרתי באותה ברכה, כי העם היהודי בישראל ובתפוצות, ובמיוחד אלה הנושאים

את דגל הציונות, עומדים בפני המשימות הכבדות הבאות:

לקיים ולבצר את מדינת ישראל; להמשיך בפתיחת סערי ישראל ל"קיבוץ גלויות",

בשביל מאות אלפי האנשים הצריכים או רוצים לבוא לישראל; לקחת חלק בפיתוחה הכלכלי

של ישראל; לעזור לכלכלתנו לקלוט עולים חדשים, וליצור בשבילם מקורות מחייה חדשים

על מנת שנוכל לפרנס עצמנו ולהגיע בסופו של דבר לאי-תלות כלכלית.

ידידי, בכנס זה לא אעסוק בבעיות העבר. במרוצת הימים האחרונים דובר רבות -

ובצדק על עברה המפואר של הציונות האמריקנית. הובע צער - ובצדק - על בורותו של

הנוער בארץ, ושל הציבור בכלל, לגבי תרומתה של הציונות האמריקנית לתחיית ישראל.

הריני ראשון להכיר בזכויות ההיסטוריות של הציונות האמריקנית ומנהיגיה

הגדולים אשר כמה מהם - ~~כיוצא בדרך~~ סילבר - נמצאים לשמחתנו כאן. אמת ויציב,

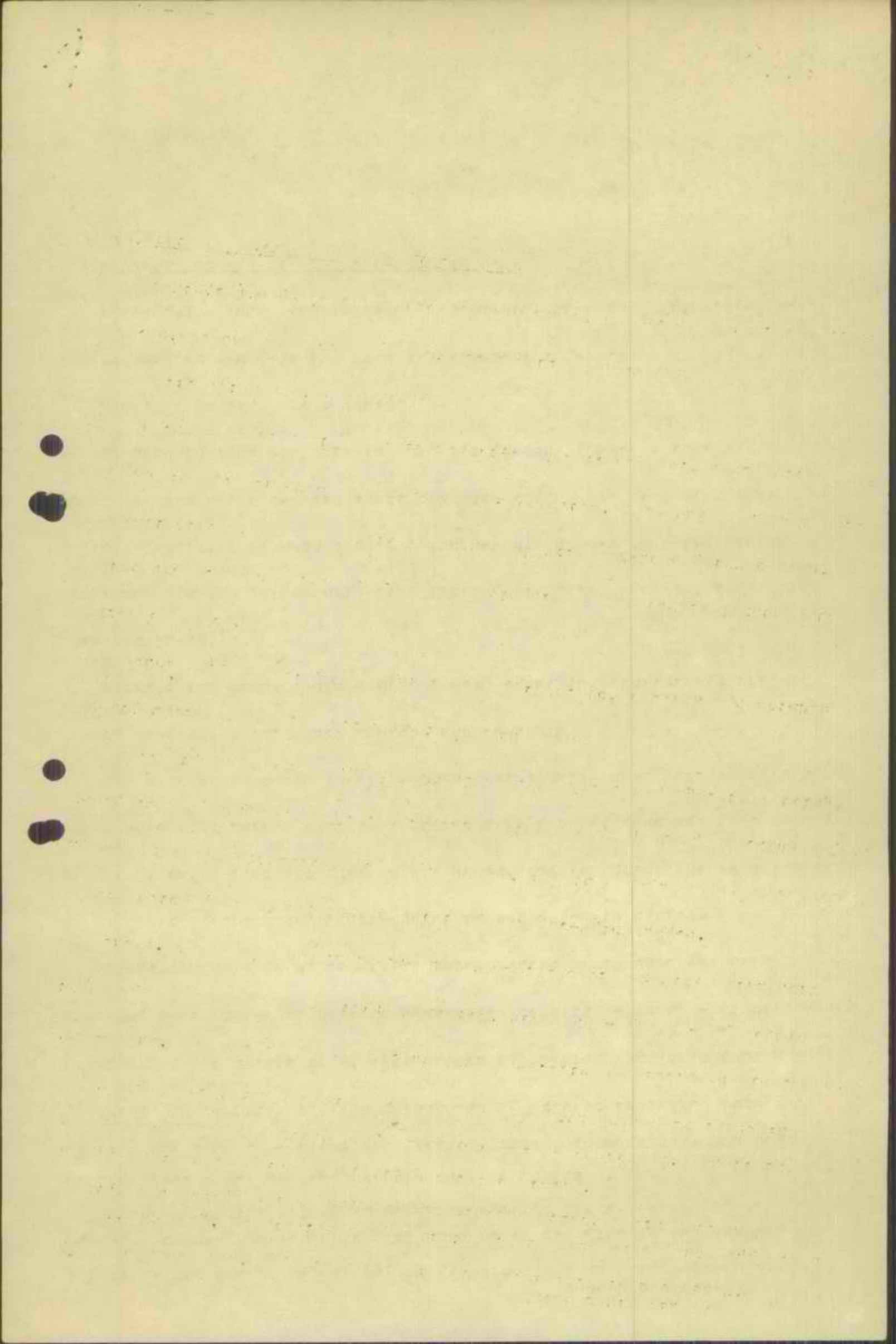
כי הללו כתבו פרטים מפוארים בחולדות מאבקינו המשותפים.

אולם לפי שמעולם אין זה מאוחר להביע איחולים טובים, בחינת "אין מוקדם

ומאוחר". בברכות", הייתי רוצה לנצל הזדמנות זו כדי לברך את דר' אבא הלל סילבר

במלאות לו שבעים שנה. דר' סילבר קנה לו מקום מיוחד בהיסטוריה היהודית.

(המשך הנאום בדף 3)

ידיעות לעיתונות

(המסך יריעה מס' 2)

אילו דיברתי עברית כי אז הייתי מציין שהמספר שנעים מיוצג בעברית על-ידי האות "עין" ו"עין" בעברית פירושו מעיין או מבוץ. ברכתי לו כי יוסיף להיות כמעיין המתגבר, מבוץ המחדש את סקורותיו ללא-הפוגה. ד"ר סילבר שאב ממעיינות שורשיו היהודיים בלטינה ומלימודיו היהודיים בארה"ב. מעיינות אלה מתחדשים לעולם, ובשעה שד"ר סילבר עומד על סף עשור חדש בחייו, נוכל להיות סמוכים ובטוחים כי יפגין אותו עוז-נעורים שאפיין אותו מאז וכתמיד. בשם הממשלה ובשמי מוסר אני לו את איחולי הלבביי ביותר.

חברים ציוניים, בשנים החולפות עשינו כבוד-דרך רבה לקראת "קיבוץ כלויות".

היהדות האמריקנית ובכללה ציונים אמריקניים מילאו (ועדיין ממלאים) תפקיד מבריע בסייעם למדינתנו הציירה לעמוד על רגליה ובאפשרם לה לקבל ולסגוב למטלה מסיליון יוליים תוך חמש-עשרה השנים האחרונות.

אני מודה ומתודה כי בלא שותפות זו לא היינו יכולים, פשוטו כמשמעו, לעמוד במשימות העל-אנושיות, כמעט, שקיבלנו על עצמנו.

רק הודות לאחריות יהודית משותפת זו יכולים אנו לרשום לזכותנו הישג מרהיב זה של קיבוץ הגליות. בהגשמתו של הישג זה הושקעו להט חלוצי, תעצומות-נפש, מסירות והקרבה.

אנו רשאים לשאוב סיפוק רב מכך - יש בזה כדי להצדיק את רעיון-היסוד הציוני. אולם בלהט הסיפוק, אל נתעלם מראית נורמים אחרים. בל נשכח כי עדיין לא עשינו אף יחצית-הדרך, כי עדיין רחוקים אנו מהגשמת החזון הציוני בשלמותו. המדינה אינה אלא ראשית פתרון של הבעייה היהודית. איננו אלא בדרך למיליון השלישי בישראל. עדיין צריכים אנו לזכות בעצמאות כלכלית ובביטחון מלא בכולותינו.

רואה אני חובה לעצמי לציין לפניכם (ואני מניח שאף שרת-החוזק עשתה כן לפני זמן-מה), כי בעוד שהמשימה הגדולה של קיבוץ-גלויות הוסיפה להתנהל, היינו צריכים להשקיע מאמצים עצומים בשמירת שלמותם ובטחונם של מדינת ישראל ותושביה.

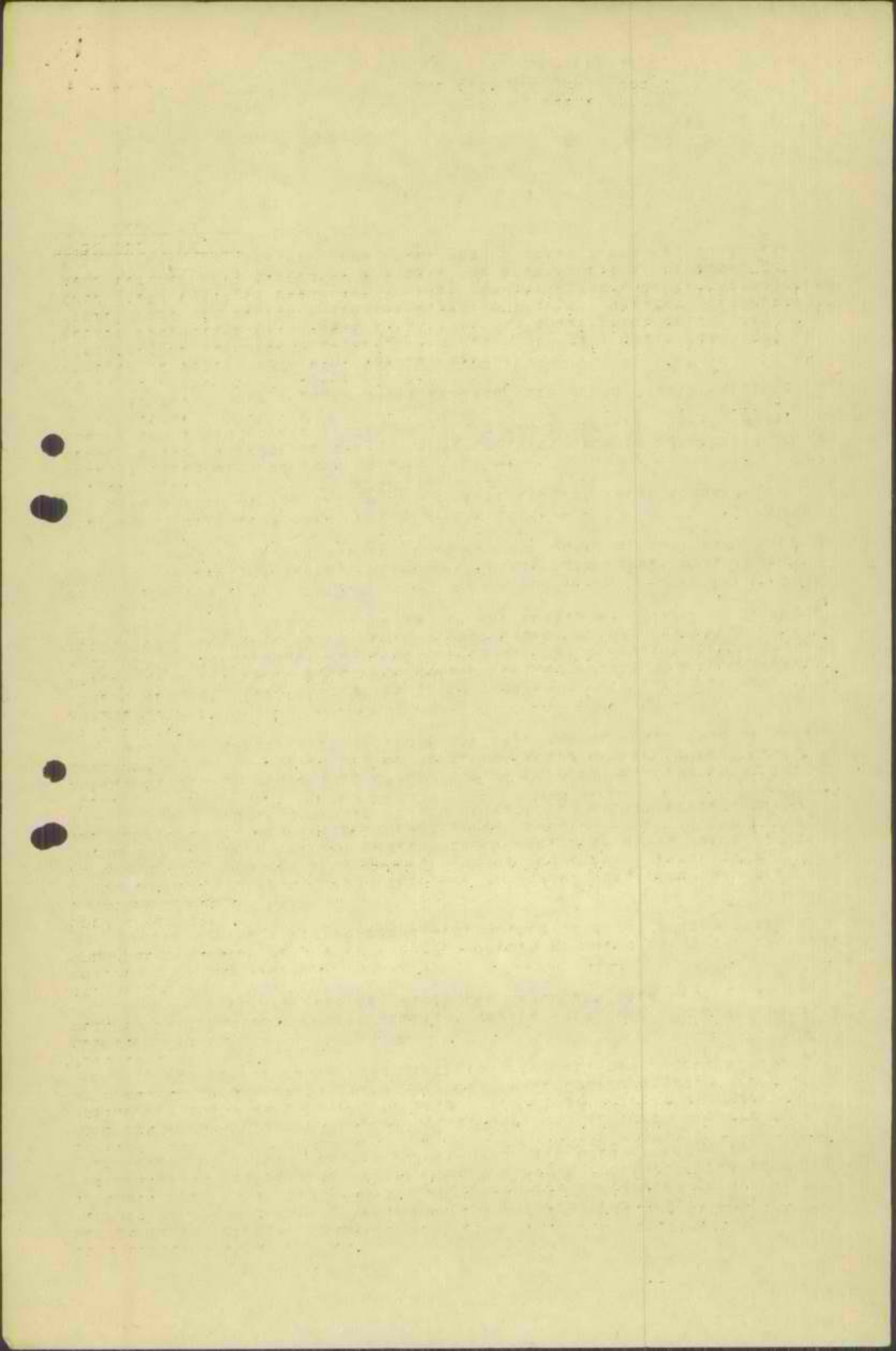
הרי זה בזכות מאמציו המשותפים של העם כולו במדינת ישראל, ובמיוחד בזכות מסירותם של מפקדי צבא ההגנה לישראל, קציניו וחיליו, שאנו ערוכים ונכונים לעמוד בפני כל מה שצופן לנו העתיד, בשלוח ובביטחון. אך אף אחד מירידינו מעבר לים, ועל אחת כמה וכמה לא הציונים, אל להם לשכוח, כי בטחונה של ישראל עומד ויוסיף לעמוד בראש דאגותיהם של ממשלת ישראל ועם כמשך שנים רבות לעתיד לבוא.

אנו המדינה היחידה בעולם המוקפת על-ידי אויבים מושבעים, שאיבתם מובעת בפעולות לא חוקיות של אלימות וחרם. הם מסיחים את עמיהם לשנאת ישראל ותולכים שבי אחר תעמולתם שלהם.

נוכח רקע זה חייב אני לדבר על שליה. בסוף העשור הבא נגיע - כפי שכבר ציינתי - לאוכלוסיה בת שלושה מליונים. הגידול יבוא בחלקו מן המקור הטבעי שלנו ובחלקו מליה.

אם העניינים יוסיפו להתנהל כאשר התנהלו עד כה, הרי שבסוף שנות השישים עשויים אנו להגיע להשלמת קליטתם של אותם עולים מארצות מסוימות שבהן אין הם יכולים לחיות באורח חופשי כיהודים (אינני כולל, כמובן, אותם יהודים הסתוים, אחרי אמריקה, את הקיבוץ היהודי השני בגודלו בעולם - אחינו ברוסיה.)

הדבר חייב להיות ברור לכולנו, כי תוך מספר שנים נגיע לנקודת-מפנה לגבי העליה לישראל וגידול אוכלוסיתנו. אחרון היהודים המדוכאים במזרח יבוא לישראל. מדרך הטבע, איפוא, שבפרשת-דרכים זו בקיבוץ-גלויות, נושאים אנו עינינו אל קהילות-הגולה המסופעות באנשים ושואלים אותן מניין יבוא זרמי העולים והבונים החדשים.

הרי זה טן המוסכמות שאינן צריכות ראייה כי אחריות ציונית לא
נסתיימה א יצירת המדינה. כן לא תסתיים אף לכשנצליח לרכז כגון 3
מליונים יהודים. האחריות המשותפת הרובצת עלינו היא להגדיל את אוכלוסיית
ישראל ולהעשיר את חיינו התרבותיים והרוחניים - ל-ידי זרם גואה של עולים
מארצות המערב. אלה הם האנשים היכולים לסייע לנו להגדיל את מספרינו,
לבנות את חיינו הכלכליים, ולשפר את רמת חיינו התרבותיים, השכליים
והרוחניים וכן את הרמה התברתית בארצנו. הם יכולים לגשר על פני הפער
החינוכי בקרב חלקיה השונים של האוכלוסייה.

ישראל יכולה להיות האתגר לאותם צעירים יהודים המכירים באחריות
להמשכת הגאון והרוח היהודיים במולדתנו.

גורעתי לכנסת עם הצבת הממשלה החדשה אמרתי: "אנו יודעים כי ישראל אינה
יכולה להתחרות עם הארצות העשירות במערב בסונחים של רמת מחייה ונאות
תרבותיות. אך אנו יכולים להציע לעולה החדש הזרמנות ליסול חלק ביצירתה של
זרם נפלאה. אנו יכולים להעניק לו את הזכות לשרת את עמו השב לחייה,
מן את טעם החלוציות, השמחה שביצירת יש טאין, והידיעה כי עמו וארצו
זקוקים לו כגון ומטילים תביעות על בוסרו וכשרונו האנושי והסקצועי

התרוקנותן העתידה של עתודות-העליה המזרחית מצביעה על הצורך
בעלייה מאטריוקה. לא אחייסר לייעץ לכם כיצו יש לטודר ולקדם עליה זו.
זוהי בעייה שאתם תצטרכו לספל בה בעצמכם.

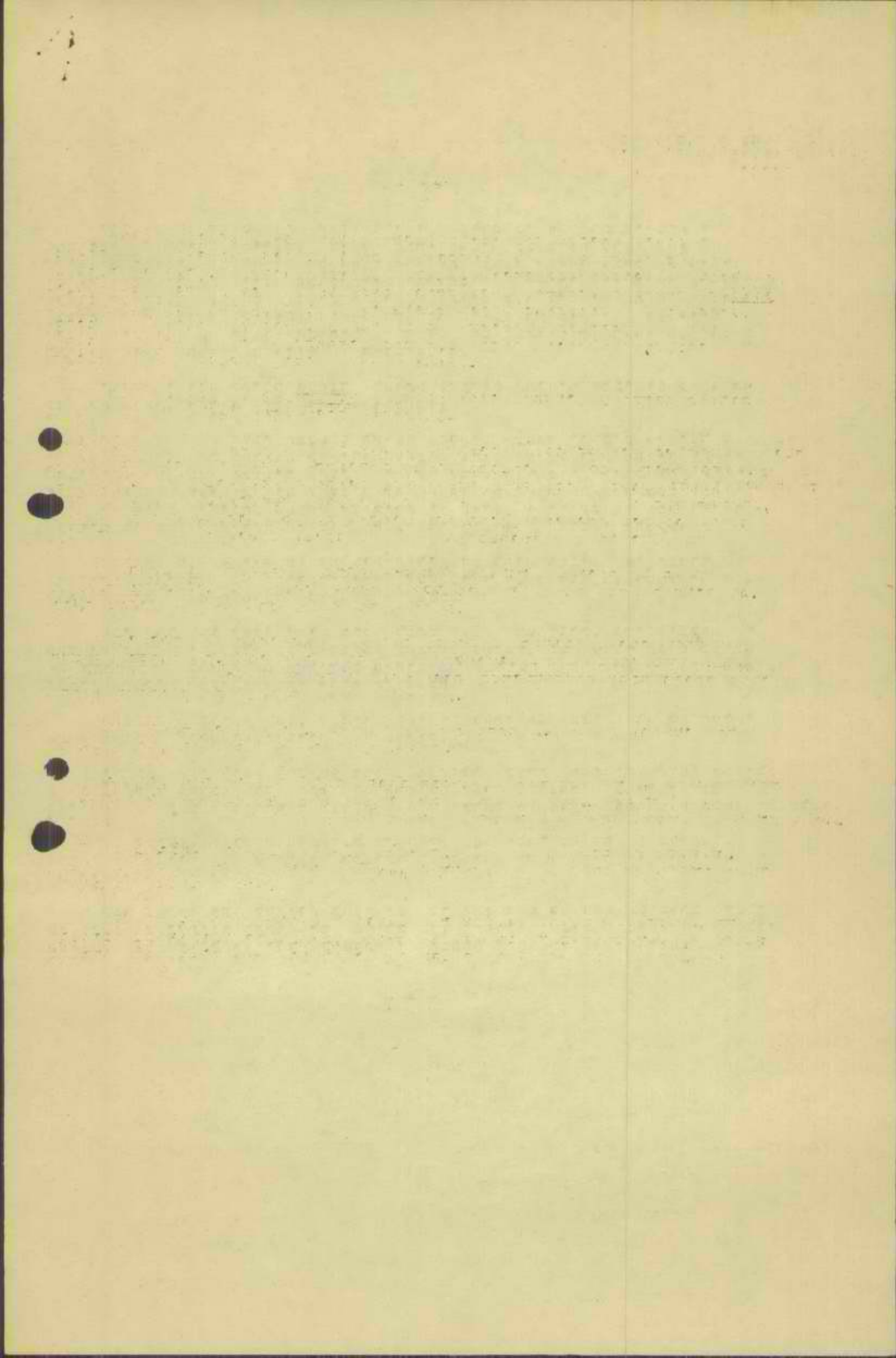
אני יודע כי לפני ימים מספר דנתם על כך באריות, וכי קיבלתם
החלטות בצדון זה. אני מקדם בברכה את החלטותיכם, כשם שאני מקדם בברכה
את החלטתכם להביא את הקהילות היהודיות לשליטה יותר טובה ויותר מעסיקה
בלשון העברית, בתנ"ך ובהסטוריה היהודית.

החלטות - בנדעת להן, כמובן, חשיבות בהתחלה. אני מקדם כי תפלטו
את החסר והן ייהפכו לתוכנית של פעולה.

ידידי, אני עומד לפניכם במושב הנעילה, בשעה שנפתחית, לפי המסורת,
שערי הרחמים וההבנה ההדדית. דברי אינם באים כתוכחה. באתי לכאן
ודיברתי לפניכם סתוך דאגה עמוקה לעתיד ישראל ולתנועה-ההתחדשות הלאומית שלנו.

ים בעילתם ועידתכם הראשונה בישראל, שאו עמכם בחזרה את ברכתנו.
אסרתי בכנסת/בסקור אל ביצור התנועה הציונית, לסין תהיה זו חוליית-קשר
עם היהדות ונשר לשליה.

הבה נעבור יחד לחיזוק התנועה. מי יתן ועם ההשראה שקיבלתם מרטיית
הישגינו ובעיותינו המשותפים, תאזרו לנו ותחזרו הישגים חדשים, כך שבטבות
העמידה שלה תגדיל הציונות לעשות מן ההבטחה וההגשמה של בעוריה.

EMBARGO UNTIL
DELIVERED AT
1800 hrs.

STATE OF ISRAEL
GOVERNMENT PRESS OFFICE

Jerusalem, July 17, 1963

ADDRESS BY PRIME MINISTER LEVI ESHKOL
TO Z.O.A. CONVENTION IN ISRAEL, JULY 1963

Mr. Chairman, and dear friends,

Your convention in Israel takes place within the first few weeks of my assuming office. You can well understand that these have been busy weeks and my time has been severely taxed. I know that our President brought greetings to your Convention, and, as you know, I also sent a message to the opening session. There are some points in that message which I feel are worth repeating and stressing before I deal with new matters.

I said at that time that the Jewish people in Israel and abroad and particularly those who bear the banner of Zionism, face the following imposing tasks:

to maintain and strengthen the State of Israel;

to continue to keep the gates of Israel open for "kibbutz galuyot", for the hundreds of thousands who need to come or wish to come home to Israel;

to participate in Israel's economic development; to help our economy to absorb the newcomers, and create for them new sources of livelihood so that we may support ourselves and eventually reach economic independence.

My friends, at this meeting I will not deal with issues of the past. In the course of the last few days a great deal has already been said - and rightly so - about the glorious past of American Zionism. Regret has been expressed - and rightly so - at the ignorance of the youth of this country, and the public in general, about the contribution of American Zionism to Israel's re-birth.

I am the first to recognize the historic rights of American Zionism and its great leaders, some of whom - like Dr. Silver - are fortunately here today. They have indeed written glorious chapters in the history of our common struggles.

But since it is never too late to convey good wishes - אין מוקדם או מאוחר בברכות I should like to take this opportunity to salute Dr. Abba Hillel Silver on the occasion of his seventieth birthday. Dr. Silver has created a unique place for himself in Jewish history. If I were speaking Hebrew to you I would point out that seventy in Hebrew is represented by the letter "ע" and "ע" in Hebrew - like כעין - means a spring or well. My wish for him is that he continue to be כסעין מתגבר, a spring which is ever renewing its sources. Dr. Silver has drawn on the wellsprings of his Jewish roots in Lithuania and his Jewish studies in the United States. These springs constantly renew themselves, and as Dr. Silver enters a new decade of his life, we can be sure that he will demonstrate the same vigour and youth which has always characterized him. On behalf of the Government and myself I convey to him my very warmest wishes.

Fellow Zionists, in the past years, we have advanced greatly towards our goal of "kibbutz galuyot."

American Jewry including American Zionists have played (and still play) a predominant role in helping our young state to stand on its feet and in enabling it to receive and integrate over one million immigrants in the course of the last fifteen years. I confess in all candour that without partnership it would have been practically impossible for us to undertake the almost superhuman tasks we have taken upon ourselves.

./..

It is thanks to joint Jewish responsibility that we have to our record this magnificent accomplishment of the ingathering. It took, to achieve this, pioneering zeal, reserves of spirit, dedication and sacrifice.

We may derive great satisfaction from this - it justifies the basic Zionist ideal. But in the flush of satisfaction, let us not lose sight of other factors. Let us not forget that we have not yet reached the half-way point, we are yet far from realizing the entire Zionist vision. The State is just the beginning of the solution of the Jewish problem. We are only en route to the third million in Israel. We have yet to attain economic independence and the full security of our borders.

I feel it my duty to point out to you, (as I assume the Minister for Foreign Affairs did a short while ago,) that while the great task of ingathering has been going on, we have had to devote mighty efforts to preserve the integrity and security of the State of Israel and its inhabitants.

It is because of the combined efforts of the entire population of the State of Israel, and particularly due to the devotion of the heads and officers and men of the Israel Defence Forces, that we are prepared to face whatever the future holds, calmly and confidently. But none of our friends overseas, and certainly not Zionists, should forget that the security of Israel is and will continue to be the prime concern of the Government and people of Israel for many years to come.

We are the only State in the world surrounded by avowed enemies, whose hostility is expressed in illegal acts of violence and blockade. They incite their people to hatred of Israel and become prisoners of their own propaganda.

Against this background, I must speak of aliya.

At the end of the next decade we will reach - as I mentioned earlier - a population of three million. The increase will come partly from our own natural increase, and partly from immigration.

If things continue as they have, by the end of the "sixties" we may reach the completion of the ingathering of those olim from certain countries who cannot live freely as Jews. (I do not, of course, include those Jews who, after America, form the second largest Jewish community in the world: - our brothers in Russia.)

It should be clear to all of us that in the next few years we shall reach a turning-point with regard to immigration to Israel and the growth of our population. The last oppressed Jew of the Orient will have come to Israel. At this crossroads in the ingathering, we naturally lift up our eyes to the affluent Diaspora communities and ask from whence will the new streams of olim and builders come.

It is axiomatic that Zionist responsibility did not end with the creation of the State. Nor will it end even when we succeed in concentrating 3 million Jews here. It is our joint responsibility to enlarge Israel's population and enrich our cultural and spiritual life by a strong stream of olim from the countries of the West. These are the people who can help us increase our numbers, build our economic life, and lead to a better level in the cultural, intellectual and spiritual life and society of our country. They can help bridge the educational gap among the different segments of our population.

Israel can be the challenge to those young Jews who feel the responsibility of continuing the Jewish genius and spirit in our own homeland.

In my statement in the Knesset on presenting the new Government I said:

"We know that Israel cannot compete with the rich lands of the west in terms of standard of living or cultural affluence. But we can offer the new immigrant an opportunity to take part in the creation of a magnificent enterprise. We can endow him with the privilege of serving his reborn people, with the taste of halutzit, the joy of creatio ex nihilo, with the knowledge that his people and Land need him here and make demands on his ability, his human and professional talent."

The future depletion of the existing reservoirs of Oriental immigration points to the need of aliya from America. I will not presume to offer you advice as to how this aliya be encouraged and promoted. This is a problem that you must tackle yourselves.

I know that you discussed this at length the other day, and I know that you have taken resolutions on this subject. I welcome the decisions you have taken, as I welcome your decisions to lead the Jewish communities to a better and deeper understanding of Hebrew, Bible and Jewish History.

Resolutions, of course, are important as a beginning. I pray that they be implemented, that they become a programme of action.

My friends, I stand before you at your ne'ila session, when by tradition the gates of mercy and mutual understanding are opened. My words do not come as a rebuke. I have come here and spoken to you out of deep concern for the future of Israel and of our movement for national revival.

As this, your first Convention in Israel closes, take back with you our message. In the Knesset I said "We shall work to strengthen the Zionist movement, in order that it may be a link with Jewry and a bridge to aliya..."

Let us work together to strengthen the movement. Inspired with what you have seen of our joint accomplishments and joint problems, may you gather strength and chart new achievements, so that Zionism in its years of maturity may rival the promise and realization of its youth.
